

STUDIJŲ MODULIO APRAŠAS

Kodas	Apimtis kreditais (ECTS)	Institucija	Fakultetas	Katedra/Institutas
	5	MRU	Žmogaus ir visuomenės studijų	Edukologijos ir socialinio darbo institutas
		VUU	Filosofijos fakultetas	Edukologijos institutas

Studijų dalyko pavadinimas lietuvių kalba

Fenomenologiniai ir fenomenografiniai edukacijos tyrimai

Studijų dalyko pavadinimas anglų kalba

Phenomenological and phenomenographic educational research

Anotacija lietuvių kalba (iki 500 simbolių)

Modulis skirtas suteikti ir/ar pagilinti doktorantų fenomenologinių ir/ar fenomenografinių tyrimų metodologijos žinias, patobulinti jų taikymo įgūdžius. Kurso metu bus aptariamasi fenomenologinių ir fenomenografinių tyrimų ištakos; metodologinės prieigos ypatumai kokybinių tyrimų kontekste; pristatomos įvairios fenomenologinių ir fenomenografinių tyrimų tradicijos, mokyklos, kryptys, strategijos ir metodai; analizuojami jau atliktų fenomenologinių bei fenomenografinių tyrimų metodologiniai aspektai. Kurso metu bus derinama mokslinės literatūros analizė bei praktinės užduotys, skirtos pagilinti studijuojamą turinį ir įgyti/tobulinti praktinius įgūdžius.

Anotacija anglų kalba (iki 500 simbolių)

The module is designed to provide and / or deepen the knowledge of doctoral students' phenomenological and / or phenomenographic research methodology, to improve their application skills. The course will discuss the origins of phenomenological and phenomenographic research; peculiarities of methodological approach in the context of qualitative research; various traditions, schools, directions, strategies and methods of phenomenological and phenomenographic research will be presented; methodological aspects of already performed phenomenological and phenomenographic research will be analyzed. The course will combine the analysis of scientific literature and practical tasks designed to deepen the studied content and acquire / improve practical skills.

Dalyko tikslas

Tobulinti edukologijos krypties doktorantų gebėjimus savarankiškai modeliuoti ir įgyvendinti fenomenologinius bei fenomenografinius tyrimus.

Dalyko turinys: temos ir studijų metodai

Filosofiniai fenomenologinių tyrimų pagrindai: istorinės ištakos; fenomeno ir intencionalumo sampratos; prasmės/reikšmės konceptas fenomenologijoje. Transcendentinė (E. Husserl'is) ir ontologinė (M. Heidegger'is) fenomenologija.
Fenomenologinės kryptys ir tradicijos: egzistencinė fenomenologija; etinė fenomenologija; hermeneutinė fenomenologija; kritinė fenomenologija; sociologijos fenomenologija, politinė fenomenologija; feministinė fenomenologija; ekologinė fenomenologija; mokymosi fenomenologija; praktinė fenomenologija, reflektvyvioji fenomenologija ir kt.
Fenomenologiniai tyrimai edukologijoje: Lietuvos ir užsienio šalių tyrėjų darbai.
Metodologinės fenomenologinių tyrimų prieigos: bendrieji tyrimo dizaino principai; aprašomosios ir interpretatyviosios fenomenologijos metodologiniai ypatumai. Metodologinių prieigų analizė ir refleksija.
Fenomenologinių tyrimų procesas: tyrimo klausimo formulavimas ir objekto (fokuso) nustatymas; tyrimo lauko apibrėžimas ir tyrimo dalyvių atranka; duomenų rinkimo būdo pasirinkimas; duomenų rinkimas; duomenų analizė ir interpretavimas; radinių (rezultatų) pateikimo būdai.
Fenomenografiniai tyrimai: sąsajos su fenomenologiniais tyrimais ir išskirtiniai bruožai. Fenomenografinių tyrimų ištakos. Fenomenografiniai tyrimai edukologijoje: Lietuvos ir užsienio šalių tyrėjų darbai
Fenomenografinių tyrimų procesas: tyrimo klausimo formulavimas ir objekto (fokuso) nustatymas; tyrimo lauko apibrėžimas ir tyrimo dalyvių atranka; duomenų rinkimo būdo pasirinkimas; duomenų rinkimas; duomenų analizė ir interpretavimas; radinių (rezultatų) pateikimo būdai.
Mokslinio griežtumo ir validumo samprata fenomenologiniuose ir fenomenografiniuose tyrimuose.

Etiniai fenomenologinių ir fenomenografinių tyrimų aspektai. Tyrėjo vaidmuo fenomenologiniuose ir fenomenografiniuose tyrimuose.

Studijų metodai: *įtraukianti paskaita, savarankiškų studijų metodai, atvejų analizės, mokymosi grupėje bendradarbiaujant metodai, abipusio mokymo(si) metodai, kritinė analizė ir refleksija*

Studijų pasiekimų vertinimas

Studijų pasiekimų vertinimą sudaro:

Egzaminas (40 proc.): du atviri klausimai apie fenomenologinius ir fenomenografinius tyrimus. Vertinimo kriterijai: atsakymų tikslumas ir pagrįstumas, išsamumas ir detalumas.

Fenomenologinių ir/ar fenomenografinių disertacijų metodologinės dalies analizė (40 proc.): lyginamoji dviejų disertacijų metodologijos analizė. Vertinimo kriterijai: analizės išsamumas ir detalumas, interpretavimo (vertinimo) pagrįstumas, išvalgų gilumas.

Fenomenologinės ir/ar fenomenografinės tyrimo strategijos/metodo pristatymas: Pasirinktos metodologinės priemonės analizė ir pristatymas (20 proc.). Vertinimo kriterijai: analizės kruopštumas ir gilumas, pristatymo aiškumas, konkretumas, konceptualumas, probleminių klausimų formulavimas.

Taikoma dešimties balų žinių vertinimo skalė. Egzaminų sesijos metu nustatomas galutinis pažymys: kaupiamojo balo užduotys ir egzaminas vertinami pažymiu padauginant iš atitinkamo svertinio koeficiento, gauti balai susumuojami.

Pagrindinė literatūra

Eil. Nr.	Autorius, leidinio pavadinimas, leidykla, leidimo metai.
1.	Beck, C.T. (2021). Introduction to Phenomenology. Focus on Methodology. SAGE publications
2.	Dahlberg, K., Dahlberg, H., & Nystrom, M. (2008). Reflective lifeworld research. Lund: Studentlitteratur
3.	Giorgi, A. (1997). The theory, practice, and evaluation of the phenomenological method as a qualitative research procedure. <i>Journal of Phenomenological Psychology</i> , 28(2), 235–260. doi: 10.1163/156916297X00103
4.	Kafle, N. P. (2011). Hermeneutic phenomenological research method simplified. <i>An Interdisciplinary Journal</i> , 5(1), 181–200. doi: http://dx.doi.org/10.3126/bodhi.v5i1.8053
5.	Larsson, J., & Holmstrom, I. (2007). Phenomenographic or phenomenological analysis: Does it matter? Examples from a study on anaesthesiologists' work. <i>International Journal of Qualitative Studies on Health & Well-being</i> , 2(1), 55–64. doi: 10.1080/17482620601068105
6.	Lepp, M., & Ringsberg, K.C. (2011). Phenomenography – a qualitative research approach. In L.R-M. Hallberg (Eds.), <i>Qualitative Methods in Public Health Research – Theoretical Foundations and Practical Examples</i> (pp. 105-135). Lund: Studentlitteratur
7.	Lindseth, A., & Norberg, A. (2004). A phenomenological hermeneutical method for researching lived experience. <i>Scandinavian Journal of Caring Sciences</i> , 18(2), 145–153. doi: 10.1111/j.1471-6712.2004.00258.x
8.	Marton, F. (1986). Phenomenography: A research approach to investigating different understandings of reality. <i>Journal of Thought</i> , 21(3), 28–49
9.	Moustakas, C. (1994). Phenomenological research methods. Thousand Oaks, CA: Sage https://dx.doi.org/10.4135/9781412995658
10.	Peoples, K. (2021). How to Write a Phenomenological Dissertation. A Step-by-Step Guide. SAGE publications
11..	Saevi, T. (2014). Phenomenology in educational research. In L. H. Meyer, & A. Hynds (Eds.), <i>Oxford bibliographies in education</i> .
12.	Steven A. Stolz (2020). Phenomenology and phenomenography in educational research: A critique, <i>Educational Philosophy and Theory</i> , https://doi.org/10.1080/00131857.2020.1724088
13.	Smith, J. A., Flowers, P., Larkin M. (2009). Interpretative Phenomenological Analysis. Theory, Method and Research. Sage publications
14.	Todres, L. (2005). Clarifying the life-world: Descriptive phenomenology. In I. Holloway (Ed.), <i>Qualitative research in health care</i> (p. 104–124). Buckinghamshire: Open University Press
15.	Vagle, M. D. (2014). Crafting phenomenological research. Walnut Creek, CA: Left Coast Press.
16.	Van Manen, M. (1997). From meaning to method. <i>Qualitative Health Research</i> , 7(3), 345–369. doi: 10.1177/104973239700700303 451
17.	Van Manen, M. (2001). Professional practice and „doing phenomenology”. In S. K. Toombs (Ed.), <i>Handbook of phenomenology and medicine</i> (p. 457–474). Dordrecht: Kluwer Academic Publishers.
18.	Van Manen, M. (2014). Phenomenology of practice: Meaning-giving methods in phenomenological research and writing. Walnut Creek, California: Left Coast Press.

Papildoma literatūra

Eil. Nr.	Autorius, leidinio pavadinimas, leidykla, leidimo metai.
1.	Ashworth, P. D., & Greasley, K. (2009). The phenomenology of „approach to studying”: The idiographic turn. <i>Studies in Higher Education</i> , 34(5), 561–576. doi: 10.1080/03075070802597184
2.	Ashworth, P. D (2015): The Lifeworld – Enriching Qualitative Evidence, <i>Qualitative Research in Psychology</i> , DOI: 10.1080/14780887.2015.1076917
3.	Dahlberg, K. (2006). The essence of essences – the search for meaning structures in phenomenological analysis of lifeworld phenomena. <i>International Journal of Qualitative Studies on Health and Well-Being</i> , 1(1), 11–19. doi: 10.1080/17482620500478405
4.	Fernandez, A.V., Crowell, S. Introduction: the phenomenological method today. <i>Cont Philos Rev</i> (2021). https://doi.org/10.1007/s11007-021-09539-8
5.	Finlay, L. (2008). A dance between the reduction and reflexivity: Explicating the „phenomenological psychological attitude”. <i>Journal of Phenomenological Psychology</i> , 39(1), 1–32. doi: 10.1163/156916208X311601
6.	Giorgi, A. (Ed.). (1985a). <i>Phenomenology and psychological research</i> . Pittsburgh, PA: Duquesne University Press. 173.
7.	Giorgi, A. (1985b). Sketch of a psychological phenomenological method. In A. Giorgi (Ed.), <i>Phenomenology and psychological research</i> (p. 8–22). Pittsburgh: Duquesne University Press.
8.	Küpers, W. (2012). Phenomenology of learning. In N. M. Seel (Ed.), <i>Encyclopedia of the sciences of learning</i> (p. 2611–2615), Heidelberg: Springer
9.	Marton, F. (1994). Phenomenography. In T. Husen & T. Postlethwaite (Eds.), <i>The international encyclopedia of education</i> (pp. 4424–4429). Oxford, England: Pergamon
10.	Polkinghorne, D.E. (1989) Phenomenological Research Methods. In: Valle R.S., Halling S. (eds) <i>Existential-Phenomenological Perspectives in Psychology</i> . Springer, Boston, MA. https://doi.org/10.1007/978-1-4615-6989-3_3
11.	Saevi, T. (2011). Lived relationality as fulcrum for pedagogical-ethical practice. <i>Studies in Philosophy and Education</i> , 30(5), 455–461. doi: 10.1007/s11217-011-9244-9
12.	Steven A. Stolz (2020) Phenomenology and phenomenography in educational research: A critique, <i>Educational Philosophy and Theory</i> , 52:10, 1077-1096, DOI: 10.1080/00131857.2020.1724088
13.	Trigwell, K. (2000). A phenomenographic interview on phenomenography. In J. Bowden & E. Walsh (Eds.), <i>Phenomenography</i> (pp. 63–82). Melbourne: RMIT University Press
14.	Van Manen, M. (1990). <i>Researching lived experience: Human science for an action sensitive pedagogy</i> . Albany, NY: State University of New York Press
15.	Van Manen, M. (2014). <i>Phenomenology of practice: Meaning-giving methods in phenomenological research and writing</i> . Walnut Creek, California: Left Coast Press.
16.	Walker, W. (2007). Ethical considerations in phenomenological research. <i>Nurse Research</i> . Vol. 14, issue 3, 36-45. doi: 10.7748/nr2007.04.14.3.36.c6031
17.	Zahavi, D. (2005). <i>Subjectivity and selfhood: Investigating the first-person perspective</i> . Cambridge: Massachusetts Institute of Technology Press
18.	Zahavi, D. (2018). <i>Phenomenology. The basics</i> . Routledge

Studijų dalyko/modulio rengėjai/dėstytojai

Eil. Nr.	Vardas, pavardė	Institucija	Pedagoginis vardas, mokslo laipsnis	Elektroninio pašto adresas
1.	Liudmila Rupšienė	KU	Prof. dr.	liudmila.rupsiene@baltcontract.eu
2.	Daiva Penkauskienė	MRU (ESDI)	dr.	daiva.penkauskiene@mruni.eu

Patvirtinta Edukologijos mokslo doktorantūros komiteto 2022 m. 09 mėn. 16 d. nutarimu Nr. 15600-KT-306